U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **V. S.**, zastoupené Mgr. Richardem Frommerem, advokátem se sídlem tř. Svobody 31, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 4. 2007, č. j. 62 Az 63/2006 - 29,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2006, č. j. OAM-1124/VL-10-04-2006, žalované Ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti uvádí, že krajský soud, stejně jako žalovaný, nesprávně dovodil, že nárok na udělení mezinárodní ochrany v jejím případě není dán. Konstatovala, že má za to, že tím, že pobývala v České republice po dobu více než pěti let, přetrhala již všechny vazby se zemí původu a nebyla by v ní přijata jako občan s plnými právy, což by bylo v rozporu s mezinárodními závazky, které Česká republika přijala. Stěžovatelka závěrem požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s., neboť se nemá kam vrátit a nemá ani na úhradu cestovních nákladů.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje

automaticky míru právní ochrany stěžovatelky a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatelky.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad, lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany v § 12 zákona o azylu stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli mezinárodní ochranu udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Jsou-li splněny podmínky vymezené v ustanovení § 16 odst. 2 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, není namístě zkoumat případnou existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 citovaného zákona, protože udělení mezinárodní ochrany je za takové situace vyloučeno (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikován pod. č. 349/2004 Sb.NSS). Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve, a pokud žadatel neprokáže opak. Tyto podmínky pak byly v dané situaci splněny a stěžovatelka to ve své kasační stížnosti ani nečiní sporným. To, že stěžovatelka v ČR opakovaně, přes udělené správní vyhoštění a na jiné jméno, nelegálně pobývala, aniž by požádala o azyl, svědčí o účelovosti její žádosti. O azyl (mezinárodní ochranu) je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupný na www.nssoud.cz). Důvodnost žádosti podané teprve s odstupem od možnosti tak učinit (v daném případě několikaletým) a v okamžiku hrozícího nuceného opuštění území České republiky (v daném případě s uděleným správním vyhoštěním) je natolik relativizována, že i zákonodárce zakotvil zákonnou vyvratitelnou domněnku nedůvodnosti takové žádosti. Z uvedeného důvodu žalovaný správní orgán ani krajský soud nijak při posouzení žádosti jako zjevně nedůvodné nepochybily (srov. k tomu dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 22. 8. 2005, č. j. 8 Azs 57/2005 - 65, dostupný na www.nssoud.cz).

K předneseným námitkám Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatelka v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by byť jen naznačovaly, že by byla ve vlasti vystavena pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných, neboť pouze konstatovala, že měla ve své vlasti problémy s manželem alkoholikem, který jí vyhrožuje zabitím, a dále uvedla, že na Ukrajině nemůže sehnat práci. Nad rámec nosných důvodů tohoto odůvodnění pak Nejvyšší správní soud připomíná, že v posuzované věci je zjevné, že stěžovatelka byla pronásledována soukromou osobou (manželem). Problémy se soukromými osobami však nemohou být důvodem pro udělení azylu (mezinárodní ochrany), pokud politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, www.nssoud.cz, případně v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, www.nssoud.cz. Ze správního spisu nevyplynulo,

že by se stěžovatelka situaci neúspěšně pokoušela řešit se státními orgány své vlasti. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pak bez dalšího není ani ekonomická situace stěžovatelky. Nejvyšší správní soud v této souvislosti pro stručnost odkazuje na ustálenou správní judikaturu, mezi jinými na svůj rozsudek ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 (dostupný na www.nssoud.cz), podle něhož obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické a také na rozsudek ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003 (dostupný na www.nssoud.cz), kde soud uvedl, že ekonomické problémy žadatele o azyl, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu.

Námitkou, že by stěžovatelka v zemi původu nebyla přijata jako občan s plnými právy, což je v rozporu se závazky, které Česká republika přijala, má stěžovatelka pravděpodobně na mysli, že by jejím vyhoštěním došlo k porušení čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (publikované pod č. 208/1993 Sb.), kterou je zásadně nutno aplikovat před vnitrostátní úpravou. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval: „. . .*Pokud je však zjevné, že konkrétní žadatel o azyl nemůže být uprchlíkem typicky proto, že neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, není k takové aplikační přednosti důvod, neboť na takovou osobu čl. 33 odst. 1 Úmluvy nedopadá.*“ (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Azs 343/2004 - 56, publikováno pod. č. 721/2005 Sb.NSS). Tento judikát plně vystihuje i situaci stěžovatelky.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu